

Sport Rights

Det årlige opphavsrettskurset

Sandefjord 22 mars 2012

Jan Rosén

Professor i civilrett

Stockholms Universitet

Skyddsformer för idrottsutövning

- I. Upphovsrätt
- II. (Andre) Närstående rättigheter
- III. Upptagning, utsändning
- IV. Arenakontroll

Arenakontroll – ej rätt?

- Bestämma över rummet
 - Ordningsregler
 - Fysisk kontroll
 - Äga reklamutrymmet
- Kontroll över tävlingen, spelet, evenemanget

Unionsdomstolen om ©-skydd för sport

Joined cases C-403/08 och
C-429/08, Premiere League

”Sporting events cannot be regarded as intellectual creations...”. ”No room for creative freedom...”, ”...but permissible for a Member State...if transformed into subject matter”

Idea – Expression
dichotomy

idé vs form

Upphovsrättens klara
begränsningar vad gäller
rättsskydd för idrottsutövning

Upphovsrättsligt skydd för idrottsutövning

Bara skydd för **konstnärlig form**:

- Koreografi
- Stegsekvenser
 - Isdans
- Gymnastik (fria programmet)
 - Regi
- Ej slumpmässiga skeenden (spel, lotteri)

Idrottsutövning som närstående rättighet

Utövande konstnär som framför
verk, 45 § URL, 42 § ÅvL

- Dansare
- Isdansare
- Gymnaster

Verk i anslutning till idrottsutövning – presentation och programminnehåll

Beskrivande framställningar (litterär):

- Kommentarer, speakerröst
- Journalistiskt berättande eller refererande
- Ordnande och sovrande av fakta, upplysningar och (parallella) informationsflöden
- Skisser, flödesscheman, spelanalys

Beskrivande (litterär) framställning
enligt Unionsdomstolen

C-5/08 Infopaq
International

”upphovsmannens egen
skapelse” – elva ord ur
journalistisk prosa

Konstnärlig (idrotts)presentation

- Fotografi (stillbild/fryst livesändning)
 - Filmning (även live), vinkel, perspektiv, fokus
 - Kamerakoordination, "bildproducerande", inklipp, slow motion, still, parallellfönster
 - "TV-verk"
 - Musik

Idrottspresentation som närstående (andre) rättighet

- Kommentators/speakers framförande, 45 § URL, 42 § ÅvL
- Ljudupptagning, 46 § URL, 45 § ÅvL
- Upptagning av rörliga bilder, 46 § URL, filmning, 45 § ÅvL
- Fotobilder, 49 a § URL, 43 a § ÅvL
- Radio/TV-bolags Signalrätt, 48 § URL, 45 a § ÅvL

Signalrättens begränsning

Hänför sig till rundradio:

- ”kringkastingssending”,
”ljudradio- eller
televisionssändning”
- Inte on-demand transmission –
webbförmedling,
länkningsåtgärder etc

HovR för Nedre Norrlands dom

2011.06.20, DB 1309-10

Länk till streamade hockeysändningar

- Canal+ skapar inga verk
- Överföring till allmänheten genom länkning av ljud/filmupptagningen av hockeymatch
 - PT ?

Unionsdomstolens dom den 15 mars 2012, Mål C-135/10

Società Consortile Fonografici (SCF)

Begreppet "återgivning för allmänheten" i den mening som avses i artikel 8.2 direktiv 92/100 ska tolkas så, att det inte omfattar kostnadsfri utsändning av fonogram i en sådan tandläkarmottagning som den som är i fråga i det nationella målet, inom ramen för utövandet av ett fritt yrke, där kunderna tar del av fonogrammen oberoende av om de har en önskan att göra detta. Fonogramframställarna har följaktligen inte någon rätt till ersättning vid en sådan utsändning.

Mål C-162/10
Phonografic Performance (Ireland) Limited

Ett hotell som tillhandahåller TV-
eller radioapparater i
hotellgästernas rum till vilka
hotellet sänder en radio- eller
TV-signal utgör en "användare"
som genomför en handling i form
av "återgivning för allmänheten"
av ett radio- eller TV-sänt
fonogram

Mål C-162/10

Ett hotell som i hotellgästernas rum inte tillhandahåller TV- eller radioapparater till vilka det sänder en radio- eller TV-signal, utan en annan anordning samt fonogram i fysisk eller digital form vilka kan spelas upp eller avlyssnas med hjälp av denna anordning, är en "användare" som genomför en "återgivning för allmänheten" av ett fonogram i den mening som avses i artikel 8.2 i direktiv 2006/115.

Slutsatser

Fotbollsmatcher och arenaidrotter är typiskt sett upphovsrättsligt skyddade som

- rundradiosändningar
 - som "TV-verk"
 - och som "radio-verk"
- Arenakontroll kan dessutom ge underlag för kontraktuell rätt